

Mei 2023, Utrecht

Creativiteit als identiteit van de stad

Wie we zijn

De beeldende kunstsector van Utrecht is sinds 2016 vertegenwoordigd door het Hedendaags Kunst Overleg: **HeKO**.

DEELNEMERS

AG (HKU)
Bak basis voor actuele kunst
Casco
Centraal Museum
Das Spectrum
Ex-boot
Ex-bunker
Expodium
Fotodok
Galerie SANAA
Impakt

Kunsthall Kloof
Kunstliefde
Kunstuitleen
Lucrative Dumpster Dives
Moving gallery
Nijverheid
OPEN
Projectspace Lokaal
RAUM
SETUP

De waarde van hedendaagse beeldende kunst

Aan de waarde van kunst wordt gemakkelijk voorbijgegaan, maar de afgelopen jaren hebben feilloos blootgelegd wat er gebeurt als de klank en kleur uit een stad verdwijnen. Belangrijker nog is wat we allemaal hebben kunnen ervaren toen die verdwenen energie in het voorjaar van 2022 weer in de maatschappij werd geblazen: leven.

Wat kunst ons verder kan brengen? Die waarde laat zich misschien niet makkelijk vangen in getallen, geld of percentages, maar is desondanks onschatbaar. Want in een tijd waarin verwondering steeds vaker plaatsmaakt voor verwijdering en oppervlakkigheid en polarisatie een bittere boventoon voeren in het publieke debat, is hedendaagse kunst een baken van verbinding, verdieping en verbeelding.—

Een baken dat uitnodigt tot dialoog en ontmoeting, experiment aanwakkert en ruimte biedt aan nieuwe en alternatieve perspectieven. Want hedendaagse kunst laat ons voelen en bevragen, en helpt ons om de wereld en onze plek daarin te begrijpen; het

laat ons dingen zien die niet in woorden zijn te vangen en geeft woorden aan het onnoembare. En heeft zo keer op keer bewezen een krachtig middel te zijn voor sociale verandering. Juist nu - terwijl de ontwikkelingen om voorrang vechten en het voor veel mensen niet meer vanzelfsprekend is om deel te nemen aan de samenleving - fungeert kunst als bindmiddel.

Kunst als DNA van de stad

Er ligt dan ook een belangrijke verantwoordelijkheid voor de overheid en de gemeente, die (mentaal) welzijn zo breed mogelijk horen te faciliteren door de samenleving waar mogelijk van een uitlaatklep te voorzien. Als het even wat tegenzit wordt helaas al gauw zichtbaar hoe er in verschillende bestuurslagen over kunst gedacht wordt: als niet-essentieel, een bijvangst.

Dat moet en kan anders.

Kunst & cultuur vormen namelijk één van de vijf belangrijkste redenen voor mensen om naar onze stad te komen en daar ook te blijven. Ze zijn essentieel bij het creëren van levendigheid en ontmoeting, en leveren een substantiële bijdrage aan de economie van de stad en de gezondheid van haar inwoners. Bovendien kunnen ze fungeren als een research & development-afdeling van de stad en “een rol vervullen in maatschappelijke vraagstukken”, aldus de RSU40. De moderne vraagstukken waar we als maatschappij in vastlopen vragen om creatieve oplossingen en inzichten. Toch wordt onze sector vaak niet zo gezien en ingezet.

Mede daarom zijn we als beeldende kunstsector van Utrecht, in al haar verschijningen, verenigd in het hedendaags kunstoverleg: **HeKO**. Een verbond van instellingen die hedendaagse kunst presenteren in de stad. Van galeries tot museum, kunstenaarsverenigingen, projectorganisaties en alles wat daar tussenin valt. Gesubsidieerd en niet-gesubsidieerd.

Utrechts culturele katalysator

De commissie achter de Cultuurverkenning Utrecht constateerde eerder dit voorjaar “dat cultuur in Utrecht niet de centrale positie heeft die je bij een metropool in de maak mag verwachten.” In hetzelfde rapport wordt vastgesteld dat de sector zich kenmerkt “door een generieke blik, creativiteit en verbindingskracht: zaken die voor elke ontwikkeling cruciaal zijn. Cultuur heeft meer dan eens bewezen dat het maatschappelijke én economische waarde creëert.”

De afdeling Culturele Zaken moet, zoals de Cultuurverkenning ook constateert, daarom “een zwaardere positie krijgen in de projecten en programma’s voor de ontwikkeling van de stad.

Dat kunnen we als HeKO alleen maar toejuichen. Juist hedendaagse beeldende kunst vervult hierin een essentiële rol. Als spiegel van de maatschappij, als bevrager

én als voorloper in de zoektocht naar oplossingen. Zo wordt kunst niet alleen een *beautifier*, maar juist een katalysator van antwoorden én verbinding.

Een plek aan tafel

Van rafelrandjes tot internationale instituten, groot tot klein, publiek tot privaat en gesubsidieerd tot ongesubsidieerd: we zijn in Utrecht gezegend met een fijnmazig ecosysteem waarin voor iedereen iets te vinden valt. Het geluk wil ook dat er binnen dat ecosysteem al veel sterke samenwerkingsverbanden - waaronder HeKO - bestaan, alleen ontbreken de middelen om die te handen en voeten te geven. Geef ons die middelen, en laat ons meegroeien met de stad die we willen worden. Maar bovenal: geef ons een plek aan tafel bij de gesprekken over de toekomst van de stad en de verdeling van het cultuurbudget. We zijn een sector van denkers, doeners, makers en ontwerpers, die barst van de ideeën en inzichten.

- Geef ons een vaste plek aan tafel bij de gesprekken over de toekomst van de stad
- Integreer hedendaagse kunst in het DNA van onze stedelijke ontwikkeling
- Laat de Utrechtse kunstsector meegroeien met de stad
- Laat ons meebeslissen over de inrichting van het cultuurbudget
- Geef ons de middelen om onze rijke Utrechtse kunstketen te formaliseren